

Charter met wederzijdse engagementen afgesloten tussen de Vlaamse regering en de organisaties verenigd in de Verenigde Verenigingen

1. Preambule

Dit Charter is ondertekend door de Vlaamse regering en Verenigde Verenigingen, die als representatieve structuur optreedt namens het verenigingsleven in Vlaanderen dat bestaat uit burgers die zich verenigen om - onafhankelijk tegen over de markt en de overheid – gemeenschappelijke doelstellingen na te streven.

Verenigingen vervullen vier belangrijke maatschappelijke taken.

Zij verenigen mensen, bieden emancipatiekansen en dragen op die manier bij tot maatschappelijke betrokkenheid en, sociale cohesie en integratie.

Zij geven mensen een geïnformeerde stem en laten de burgers participeren aan het beleid van de overheid en wegen op belangrijke maatschappelijke actoren en instellingen zoals de markt en de media.

Zij geven de burgers ook effectief invloed op het beleid en willen dat beleid op basis van hun eigen ervaring en expertise inspireren, helpen doeltreffend en efficiënt te zijn.

Zij geven tenslotte mee gestalte aan de uitvoering van het beleid via eigen initiatieven, al dan niet in partnerschap met de overheid.

Deze activiteiten van verenigingen creëren mede een draagvlak voor het beleid en verdiepen de democratische processen in de samenleving.

Het Charter is een startpunt in het verder ontwikkelen van de samenwerking tussen verenigingsleven en overheid op basis van gedeelde waarden en wederzijds respect.

Beide partijen erkennen via het Charter de nood aan het bestendigen van een wederzijdse dialoog en samenwerking in de samenleving. Het document benadrukt de wil tot het aangaan van formele en transparante relaties tussen beide partijen. De overheid erkent de specifieke en onafhankelijke rol en de bijdrage van het verenigingsleven in de diverse beleidsdomeinen van de samenleving. Het verenigingsleven verbindt er zich toe haar maatschappelijke taak op te nemen met respect voor de democratische basiswaarden en dit op een manier die deze waarden verdiept en verspreidt.

Het Charter bevat vier onderdelen. Het definieert de gedeelde principes tussen overheid en verenigingsleven. Het bevat vervolgens een opsomming van de engagementen aangegaan door enerzijds de Vlaamse overheid en anderzijds het verenigingsleven. Tot slot beschrijft het de bepalingen inzake de opvolging, evaluatie en gedragenheid van de overeenkomst.

Basis van dit Charter vormt het *regeerakkoord 2004-2009 van de Vlaamse Regering*. De Vlaamse regering streeft in deze beleidsperiode naar een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak voor het beleid door een sterke betrokkenheid van het verenigingsleven, waarvan de rol met betrekking tot beleidsvoorbereidingen en desgevallend –uitvoering wordt omschreven in een duidelijk charter.

Het Vlaams regeerakkoord wordt in deze bijgetreden door de regeerakkoorden 2004-2009 in de overige gewesten en gemeenschappen.

Buitenlandse initiatieven gingen aan de ondertekening van dit Charter vooraf. Op 1 juli 2001 ondertekenden de *Franse staat en de Conférence Permanente des coordinations associatives (CPCA)* het “Charte d’engagements réciproques entre l’état et les associations regroupées au sein de la CPCA”. Het betreft een formele overeenkomst - met concreet omschreven wederzijdse engagementen – die periodiek wordt geëvalueerd. Eerder besliste de *Britse regering* in november 1998 over het “Compact on relations between government and the community sector in England”. Het betreft een document op basis waarvan codes van goede praktijken worden ontwikkeld. Er wordt jaarlijks verslag uitgebracht over de uitvoering ervan in het Britse parlement.

2. Gedeelde principes tussen de Vlaamse overheid en het verenigingsleven

De rol en het functioneren van het verenigingsleven situeert zich binnen de door de wetgever omschreven democratische speelruimte van de samenleving. Het door de overheid respecteren van de onafhankelijkheid en diversiteit van het verenigingsleven draagt bij tot het optimaal functioneren van deze samenleving.

Overheid en verenigingen vervullen elk hun rol in de samenleving en werken in vele gevallen complementair. Indien ze ervoor kiezen om via interactie en samenwerking gezamenlijke doelstellingen en objectieven te realiseren, kan er een maatschappelijke meerwaarde ontstaan. Interactie tussen overheid en verenigingen is ook een basisvereiste voor participatie, kwaliteitsvollere beleidskeuzes en het ontwikkelen en aanbieden van diensten en programma’s aan burgers en maatschappelijke groepen.

Beide partijen benadrukken daartoe de wil tot het aangaan van wederzijdse formele en transparante relaties. Zij delen in dit verband de nood aan integriteit, objectiviteit, eerlijkheid, openheid en verantwoordelijk leiderschap.

De overheid speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van het verenigingsleven.

Overheid en verenigingsleven erkennen de maatschappelijke rol en inbreng van het verenigingsleven in verschillende domeinen van het maatschappelijke leven.

Beide partijen gaan daartoe volgende engagementen aan.

3. Engagements aangegaan door de overheid

- Het bevorderen en ondersteunen van het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk. Dit komt tot uiting in een nog betere participatie aan het verenigingsleven, een erkenning van de waarde van het verenigingsleven als krachtige leeromgeving; het verzekeren van continuïteit en openheid in de regelgeving en een vereenvoudiging van de regelgeving.
- Het mogelijk maken van actieve burgerbetrokkenheid bij de democratische en politieke processen. Dit komt tot uiting in een participatief beleid gestoeld op identificeerbare participatie, inspraakprocedures en duidelijke spelregels terzake.
- Het bevorderen van integratie en diversiteit in alle maatschappelijke domeinen. Dit komt tot uiting in de aandacht voor gelijke kansen, toegankelijkheid, diversiteit en multiculturaliteit in het beleid en in de steun voor de inspanningen van het verenigingsleven hiervoor.

- Het versterken van de samenwerking tussen verenigingen en overheid voor beleidsuitvoerende taken. Dit komt tot uiting in steun aan initiatieven van het verenigingsleven en het erkennen en vrijwaren van de taakstelling van het verenigingsleven inzake sociaal, cultureel en sportief aanbod.

4. Engagements aangegaan door het verenigingsleven

- Het ondersteunen en bevorderen van actief burgerschap. Dit komt tot uiting in vorming en omkadering van participatieprocessen en in een democratische werking van de verenigingen zelf. Dit komt tevens tot uiting in de wijze waarop verenigingen - op eigen initiatief of dat van de overheid - participeren aan beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende processen.
- Het bevorderen van sociale cohesie en integratie. Dit komt tot uiting in het oplossingsgericht werken aan de wijze waarop mensen samenlevingsproblemen, veiligheid en onveiligheid beleven door gemeenschapsopbouw en de acties die het verenigingsleven onderneemt ter bevordering van de participatie aan het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk.
- Het stimuleren van diversiteit. Dit komt tot uiting in de toegankelijkheid van de werking en openheid van de structuren van het verenigingsleven voor mensen en groepen, in de samenwerking tussen de organisaties van verschillende groepen en in verspreiding van deskundigheid.
- Het bevorderen van het verenigingsleven als leerplek. Dit komt tot uiting in de aandacht voor vorming en begeleiding van vrijwilligers.

5. Bepalingen inzake de opvolging, evaluatie en gedragenheid van het charter

De coördinatie van het Charter en opvolging van de engagements van de Vlaamse overheid geschiedt door een werkgroep die bestaat uit de Minister-president en de ministers bevoegd voor cultuur, jeugd, sport en Brussel, voor welzijn, volksgezondheid en gezin, voor binnenlands bestuur, stedenbeleid, wonen en inburgering en voor mobiliteit, sociale economie en gelijke kansen. Deze werkgroep wordt voorgezeten in een co-voorzitterschap van de minister-president en de minister van cultuur, jeugd, sport en Brussel, en hun diensten. Zij zien toe op de implementatie van het Charter en nemen hierover telkens het nodig is het initiatief tot terugkoppeling binnen de schoot van de Vlaamse regering.

De opvolging van de engagements aangegaan door het verenigingsleven geschiedt in de schoot van de Verenigde Verenigingen. Zij geeft de nodige impulsen en neemt initiatief opdat de bepalingen van het Charter vertaald worden binnen de veelheid aan thematische terreinen (activiteitsvelden) en werkingsniveaus (van gewestelijk tot lokaal) binnen de diverse sectoren van het verenigingsleven.

De Vlaamse overheid en de Verenigde Verenigingen verbinden er zich toe alles in het werk te stellen opdat de vooropgestelde objectieven van deze overeenkomst worden gehaald. Beide partijen plegen op vaste tijdstippen overleg over de implementatie van het Charter. Zij maken afspraken met betrekking tot de wederzijdse en publieke communicatie, duiden

verantwoordelijken aan en komen een tijdslijn en fasering overeen over de uitvoering van het geheel.

In onderling overleg wordt tevens een jaarkalender opgesteld. Deze bevat één of meerdere thema's uit het Charter waarrond actief acties in het vooruitzicht worden gesteld.

De Vlaamse overheid en de Verenigde Verenigingen werken een raamwerk uit voor de uitvoering van de engagementen, met het oog op de evaluatie ervan. Het doel van de evaluatie is de intrinsieke waarde en de coherentie van de gevoerde acties te toetsen, oplossingen te formuleren voor knelpunten die zich voordoen en de uitvoering van het Charter bij te sturen. De Minister-president informeert het Vlaams Parlement op geregelde tijdstippen over de uitvoering van de engagementen genomen binnen het kader van het charter.

Brussel, 10 november 2006

(getekend)

namens de Vlaamse regering

(getekend)

namens de Verenigde Verenigingen